

Een stevige bodem voor GeoForum jaarplan 2004

1. Terugblik op activiteiten vanaf juni 2003

Als resultaat van de ontbijtsessie eind mei zijn we als kerngroep aan de slag gegaan met het uitwerken van de opdracht die we van de kerngroep GeoForum hebben meegekregen:

1. Kijk in hoeverre er mogelijkheden zijn om binnen bestaande samenwerkingsverbanden Geotechniek een sterke positie te laten krijgen zodat geotechniek zowel in het beleids- als bouwproces een permanente en stevige adviesrol neer kan zetten.
2. Kijk in hoeverre er mogelijkheden zijn om geotechniek permanent op de kaart te zetten, onder andere met behulp van het nieuwe verhaal voor de geotechniek 'the magic of geotechnics'.
3. Kijk in hoeverre er mogelijkheden zijn om iets te veranderen aan de problemen bij de geotechnicus zelf, specifiek gericht op het ontwikkelen van communicatieve vaardigheden, inzicht in het totale bouwproces en adviseren vanuit kracht in plaats van macht

Bij alledrie van deze opdrachten (eigenlijk dus de doelstellingen van GeoForum) was de achterliggende vraag: kijk goed of er niet een bestaande organisatie is die in staat is (een deel van) deze initiatieven op te pakken. Maak daarvoor een overzicht van de huidige organisaties en samenwerkingsverbanden in en rondom geotechniek. Het maken en communiceren van zo'n overzicht werd als sowieso nuttig gezien, omdat niemand bij de initiatiefgroep of de geïnterviewden nog overzicht had.

Werkwijze

De kerngroep heeft door middel van deskresearch maar vooral door gesprekken met betrokken partijen verkend wat de kansen voor GeoForum konden zijn. Met behulp van het overzicht is ook gekeken of de initiatieven eenvoudig door bestaande instanties overgenomen konden worden. Tot slot is ieder initiatief uitgewerkt tot een productblad op hoofdlijnen, om daarmee besluitvorming over het concept-jaarplan helder te maken.

2. Conclusies

Wij denken dat de doelstellingen van GeoForum realiseerbaar zijn. We denken dat de mogelijkheden die we verkend hebben allen op relatief korte termijn met een relatief eenvoudige inspanning tot het beoogde resultaat kunnen leiden. We denken wel dat dit alleen bereikt kan worden door het, voor een periode van 3 tot 5 jaar, laten starten van GeoForum als katalysator en initiator van de in dit plan genoemde initiatieven. En dat heeft vooral te maken met het feit dat een groot aantal initiatieven door de eerste, vaak moeilijke, fase van opstart heen geholpen moet worden. Een deel van de werkzaamheden heeft een puur tijdelijk karakter, een deel van de werkzaamheden vereisen een tijdelijke krachtsinspanning en een deel van de werkzaamheden vereisen een focus en expertise die op dit moment niet aanwezig is binnen een van de bestaande organisaties. GeoForum kan daarbij als voortdurende motor ervoor zorg dragen dat alle initiatieven niet stranden in de waan van de dag. Ook kan GeoForum de doelstellingen blijven bewaken die we dan ook als volgt zouden willen beschrijven:

Doelstellingen GeoForum

1. GeoForum stelt zich tot doel de positie van geotechniek in het beleids- en bouwproces te verbeteren. Zij doet dit vanuit de overtuiging dat een optimale inzet van geotechniek een absolute meerwaarde biedt aan die processen.

Om die doelstelling waar te maken moeten we onze positie en de perceptie van anderen veranderen en moeten we zelf veranderen. Afgeleide doelstellingen zijn dan ook:

2. GeoForum wil door het genereren van permanente aandacht voor geotechniek meer begrip en wederzijdse communicatie laten ontstaan tussen geotechnici (en de daarbij behorende sector) en haar belangrijkste doelgroepen: de bouwsector, beleidsmedewerkers binnen RO, Waterschappen en Infrastructuur, media, studenten van technische opleidingen e.d.

3. GeoForum wil bijdragen aan het ontwikkelen van een breder beroepsprofiel van geotechnici om daarmee het vak aantrekkelijker te maken en de geotechnici tot een betere adviseur en gesprekspartner in beleids- en bouwprocessen.

Doelstelling 1: De positie van geotechniek in beleids- en bouwprocessen verbeteren

PRODUCT: GEOTECHNIEK ALIANIE PSIB	
INHOUD	BESCHRIJVING
Wat willen we bereiken	PSIB is o.m. gericht op procesverbetering in de bouw. De geotechnische component heeft een grote (maar vaak onderschatte) impact. Helaas blijkt dat vaak achteraf, als er allerlei zaken mis (dreigen te) gaan. We willen bereiken dat de geotechniek als een belangrijk en volwaardig onderdeel wordt beschouwd (en als zodanig ook wordt meegenomen) in de veranderingsprocessen in de civiele techniek.
Wat gaan we daarvoor doen	Output <ul style="list-style-type: none"> • Zorgen dat binnen de directie en Raden van Bestuur van de grote bouwondernemingen (opdrachtgevers en aannemers) personen overtuigd worden van nut en noodzaak van een goede verankering van de geotechniek in veranderingsprocessen. • Verhaal "The magic of geotechnics" aanpassen • Aanhaken bij o.m. de volgende sectoren binnen PSIB: <ul style="list-style-type: none"> - procesmanagement - instrumentarium - vraagprofessionalisering
Wat mag het kosten	Binnen PSIB bestaat al een zekere 'drive' om de geotechniek en de geotechnische risico's sterk te betrekken bij de veranderingsprocessen. Dat betekent dat Geo-Forum een toegevoegde waarde moet bieden aan dat proces (katalysator) en wellicht minder tijd en energie behoeft te steken in de daadwerkelijke uitwerking. Totale Inspanning geschat op 150 uren + € 2.500,-- out of pocket kosten.
Wanneer gaat dat gebeuren	Start van deze actie z.s.m. Doorlopende aandacht gedurende het gehele proces van PSIB.
Wie gaat dat doen	Relatie met directie/Raden van Bestuur door "Mister Geo"; Aanhaken bij diverse onderdelen binnen PSIB door geotechnische deskundigen met een helicopterview.
Hoe gaan we dat beheersen	Moet vast agendapunt worden voor bijeenkomsten GeoForum

Vervolg doelstelling 1

PRODUCT: GEOTECHNIEK ALIANIE HABIFORUM	
INHOUD	BESCHRIJVING
Wat willen we bereiken	Habiforum is gericht op een betere benutting van de ruimte, waarbij vaak diverse functies moeten worden gecombineerd. We willen bereiken dat de geotechnische inbreng in die processen op een zodanig vroeg tijdstip worden meegenomen dat een optimale oplossing ontstaat, binnen randvoorwaarden als veiligheid en bruikbaarheid. Daarbij dient o.m. aandacht uit te gaan naar verandering van gebieden waarbij de veiligheid tegen bv. overstromen anders moet worden ingevuld door een ander (hoogwaardiger) gebruik van dat gebied.
Wat gaan we daarvoor doen	Output <ul style="list-style-type: none"> • Aanpassen van het verhaal "The magic of geotechnics" • Zorgen dat binnen de directie en Raad van Toezicht van Habiforum nu en noodzaak van een goede implementatie van de geotechnische component wordt verankerd. • Aanhaken bij een aantal pilots die binnen Habiforum worden voorzien, bv. <ul style="list-style-type: none"> - Pilot 6: regio IJsselzone – buurtschap Zwolle; - Pilot 7: Zeeland: meervoudig gebruik van land en zee - procesmanagement - instrumentarium - vraagprofessionalisering
Wat mag het kosten	Op diverse fronten moet inspanning worden gepleegd om de meerwaarde helder te maken en dor te vertalen binnen pilots. De taak van Geo-Forum is niet zozeer om te zorgen voor expertise binnen de pilots (dat moeten partijen wellicht zelf oppakken). Het gat hierbij vooral om de katalysatorfunctie om ervoor te zorgen dat de geotechniek wordt ingebed in Habiforum-ontwikkelingen. Totale Inspanning geschat op 80 uren + € 2.500,-- out of pocket kosten.
Wanneer gaat dat gebeuren	Start van deze actie z.s.m. Doorlopende aandacht gedurende het gehele proces van Habiforum.
Wie gaat dat doen	Relatie met directie/Raden van Toezicht van Habiforum door "Mister Geo"; Aanhaken bij diverse onderdelen binnen PSIB door geotechnische deskundigen met een helicopterview.
Hoe gaan we dat beheersen	Moet vast agendapunt worden voor bijeenkomsten GeoForum

Vervolg doelstelling 1

PRODUCT: GEOTECHNIEK PILOT "DE MAATSCHAPPIJ-BEWUSTE GEOTECHNEUT"	
INHOUD	BESCHRIJVING
Wat willen we bereiken	We willen dat de beleidsmaker de geo-engineer gaat zien als een bedenker van oplossingen met een bijzondere deskundigheid van de (onder-)grond, die maatschappij-bewust is en oog heeft voor de belangen van de andere spelers aan tafel. Doel van dit project is het warm maken van beleidsmakers en beslissers voor geotechniek zodat men later eerder GT-instituten in zal schakelen.
Wat gaan we daarvoor doen	Output <ul style="list-style-type: none"> • Pilots starten waarin de meerwaarde van de geotechnieut aanschouwelijk wordt zoals bijvoorbeeld: • <u>Stedelijke problematiek</u> Steeds meer steden kampen in toenemende mate met een bereikbaarheidsprobleem. Mobiliteit en groei van de bevolking nemen toe, terwijl de beschikbare (bouw-)ruimte steeds schaarser wordt. Ook de leefbaarheid van steden komt zo steeds meer in het geding. De uitdaging voor de geotechnieut is nu om dit probleem te analyseren, hiervoor oplossingen te bedenken (door op een slimme manier van de (onder-)grond gebruik te maken) en de effecten en kosten te beperken. Verhaal Delft Cluster kan gebruikt worden als pilot voor groep burgemeesters
Wat mag het kosten	Totale Inspanning geschat op 150 uren + € 2.500,-- out of pocket kosten.
Wanneer gaat dat gebeuren	Start van deze actie z.s.m. Aansluiten op actualiteit c.q. inpassen in lopende processen (planstudie, enz).
Wie gaat dat doen	Relatie leggen met belanghebbenden; inleven in de problematiek en dan panel of experts oplossingen laten bedenken.
Hoe gaan we dat beheersen	Moet vast agendapunt worden voor bijeenkomsten GeoForum

PRODUCT: PILOT "TRAVERSE"	
INHOUD	BESCHRIJVING
Wat willen we bereiken	<p>Structurele 'Geotechniek'-input geven aan/in de kennisverspreidende Communities of Practice (CoP) die de ONRI zich voorstelt met en voor zijn leden op te zetten in Traverse.</p> <p>Geotechnisch relevante resultaten uit de andere CoP's via de linking pins identificeren en verspreiden naar de Nederlandse geotechnische community via GEONET.</p>
Wat gaan we daarvoor doen	<p>In samenwerking met en gefaciliteerd door Traverse zetten we een GeoForum-CoP op. De deelnemers zijn tevens deelnemers aan andere CoP's. Zij hebben een zodanige affiniteit met de geotechniek dat zij in de desbetreffende CoP de ambassadeursfunctie geotechniek kunnen en willen vervullen. Zonodig kunnen –na instemming van de desbetreffende CoP-trekker-leden worden toegevoegd. In de GeoForum-CoP wisselen de 'linking-pins' ervaringen uit over succesvolle dan wel mislukte manieren om de geotechniek in te brengen in het gedachtengoed van hun andere CoP.</p> <p>Vanuit GeoForum leveren we een 'animator' voor de CoP, met als taak het proces in de GeoForum CoP te bewaken, zonodig te animeren en zonodig te sturen.</p>
Wat mag het kosten	<p>Totale Inspanning geschat op 150 uren, excl. de Traverse-inspanning en de uren van de linking pins. Traverse/ONRI verzorgt de facilitering van de fysieke bijeenkomsten en de digitale facilitering via de website van Traverse.</p>
Wanneer gaat dat gebeuren	<p>Start van deze actie: begin is reeds gemaakt in het overleg tussen GEONET en Traverse. Traverse is enthousiast, ziet dit ook van hun kant als een pilot ('linking-pin-pilot').</p>
Wie gaat dat doen	Redactie GEONET
Hoe gaan we dat beheersen	vast agendapunt op bijeenkomsten GeoForum

PRODUCT: ALLIANTIE VERZEKERAARS	
INHOUD	BESCHRIJVING
Wat willen we bereiken	Win-win-situatie bereiken voor zowel verzekeraars als geo-wereld. Bouwprojecten moeten goed verzekeraar zijn, verzekeraars moeten geen onaanvaardbare risico's lopen.
Wat gaan we daarvoor doen	I.s.m. verzekeraars GeoQ/Riskplan inzetten als methodiek voor risicomangement. Dit kan dan incentive zijn om differentiatie in premie te brengen. Betrouwbaarheid methodiek voeden door ontwikkelen database schadegevallen als referentiekader/kennisplatform in samenwerking met expertisebureaus (=vakinhoudelijke alliantie)
Wat mag het kosten	Totale Inspanning geschat op 150 uren, excl. de Traverse-inspanning en de uren van de linking pins. Traverse/ONRI verzorgt de facilitering van de fysieke bijeenkomsten en de digitale facilitering via de website van Traverse.
Wanneer gaat dat gebeuren	Start van deze actie: begin is reeds gemaakt in het overleg tussen GeoForum en verzekeringswereld. Partijen zijn enthousiast en bereid verder mee te werken.
Wie gaat dat doen	...
Hoe gaan we dat beheersen	vast agendapunt op bijeenkomsten GeoForum

Doelstelling 2: Geotechniek op de kaart

PRODUCT: GEOTECHNIEK PERMANENT ZICHTBAAR	
INHOUD	BESCHRIJVING
Wat willen we bereiken	Door gebruik te maken van de actualiteit, maar ook door slim aan te sluiten bij natuurlijke communicatiemomenten, willen we mensen uit de beleids-, de bouw- en onderzoekswereld permanent herinneren aan de mogelijkheden en kansen die geotechniek biedt. Hiermee willen we een dialoog op gang brengen en mogelijk nieuwe kansen voor de geotechniek creëren
Wat gaan we daarvoor doen	Output <ul style="list-style-type: none"> • Organiseren perslunch/werkbezoek n.a.v. dijkdoorbraken of andere onderwerpen (4 per jaar) • Opzetten expositie rondom dijkdoorbraken • Organiseren avondprogramma/dagprogramma voor niet-geotechnici gekoppeld aan Dag v.d. Geotechniek • Louis/Joost minimaal 4 keer per jaar als gastspreker op congres van anderen (niet geotechnici) • Persbericht, wetenschappelijk artikel of seminar gekoppeld aan samenkomsten GeoForum (samen kijken wat actueel speelt: kunnen we daar communicatief iets mee en dan meteen oppakken) • Alle andere activiteiten van GeoForum zoals studieprogramma breed uitmeten, bijvoorbeeld in een folder, brochure of jaarkalender • Lobbytraject richting politiek
Wat mag het kosten	Ligt eraan hoe je het oppakt. Als je alles als groep samen regelt kost alleen het avond/dagprogramma je extra geld, plus wat out of pocketmoney voor de perslunches. Als je iemand wilt die dit regelt, kansen ziet en het allemaal begeleid zodat het daadwerkelijk gedaan wordt moet je denken aan iemand die ongeveer een dag per 14 dagen hiermee kwijt zal zijn (max.).
Wanneer gaat dat gebeuren	Doelstelling zou moeten zijn: minimaal eenmaal per 6 weken is geotechniek zichtbaar voor een bepaalde groep niet-geotechnici
Wie gaat dat doen	Moet je m.i. iemand als portefeuillehouder voor aanstellen
Hoe gaan we dat beheersen	Moet vast agendapunt worden voor bijeenkomsten GeoForum

Doelstelling 3: De geotechnicus als professional

PRODUCT: PILOT "EDUCATION"	
INHOUD	BESCHRIJVING
Wat willen we bereiken	<p>De tekortkomingen 'K, V & H' van de beroepsgroep ondervangen.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Kennis: beperkt tot geotechniek, onvoldoende helicopterview, tekort aan niet-technische kennis (bijv financieel); -Vaardigheden: onvoldoende in staat eigen vakkennis te vertalen naar anderen (zowel beleidsmensen als andere vakdisciplines); onvoldoende in staat zich in te leven in anderen, hun beweegredenen en doelen; -Houding: geotechnici stellen zich vaak reactief op, niet proactief. Komen pas met inbreng als hen iets gevraagd wordt.
Wat gaan we daarvoor doen	<p>We zetten een CGF-0 (in navolging van CGF-2 en CGF-1) cursus op als nascholingsmogelijkheid. Er zijn inmiddels 800 CGF-1 afgestudeerden die een interessante doelgroep en voldoen voedingsbodem vormen. De aanpak via het nascholingstraject (in plaats van of tenminste parallel aan HBO of WO-modules/colleges) heeft een aantal aantrekkelijke kanten:</p> <ul style="list-style-type: none"> -je pakt het probleem geotechniek-breed aan en niet specifiek via de groep 'schoolverlaters'. (a) schoolverlaters komen binnen in organisaties, hebben daar eerst nog een leertraject met alle kans dat deze kennis erodeert (b) komen pas na verloop van jaren op posities waar ze 'iets te zeggen hebben' (c.q. naar hen geluisterd wordt) -je krijgt mensen die in principe open staan voor het idee van verbreding want ze komen af op deze cursus <p>De inhoud van de cursus zou nieuw gedefinieerd moeten worden. Mogelijke onderwerpen: Risicomanagement (aan te sluiten bij GeoDelft Academy Risicoman't van de ondergrond, maar is wel erg geotechnisch georiënteerd) (K, V) Aanpalende technische kennis (maar wat? geotechniek is een specialisme van civiele techiek, dus dat mag/moet bekende kost zijn) (K) Communicatietraining (communicatie met niet-technici) (V)</p>
Wat mag het kosten	<p>Totale Inspanning geschat op 80 uren en €2500 cash, exclusief de uren van de beoogde docenten. Het ontwikkelen van het cursusmateriaal zou grotendeels in samenwerking met HBO en/of GeoDelft kunnen gebeuren waar deze activiteiten mogelijk in het reguliere programma ingepast kunnen worden.</p>
Wanneer gaat dat gebeuren	<p>Zo snel mogelijk gezien het feit dat Elsevier (exploitant CGF) recent bij KIVI heeft aangeklopt met de vraag om een derde CGF-cursus te ontwikkelen.</p>
Wie gaat dat doen	<p>In samenwerking met HBO voor het ontwikkelen van de communicatie-module; voor de exploitatie KIVI-geotechniek/Elsevier of GeoDelft.</p>
Hoe gaan we dat beheersen	<p>vast agendapunt op bijeenkomsten GeoForum</p>

De Kaart van Geotechniek

Uit de verkenning van dit jaar bleek overduidelijk dat het, ook voor ingewijden, niet meer helder is welke initiatieven er zijn, welke organisaties iets met geotechniek doen en waar je voor wat moet zijn. Wij denken dat we met de hierna volgende lijst een goede basis hebben neergelegd maar dat het oplossen van dit probleem niet zit in het eenmalig ontwikkelen van zo'n lijst, maar veel meer in het ontwikkelen, beheren en promoten van een middel dat deze informatie op aantrekkelijke wijze toegankelijk kan maken. We stellen dan ook voor om GeoNet op te nemen als middel in het actieplan van GeoForum. GeoForum kan zich dan concentreren op het aanleveren van informatie voor GeoNet en het promoten van GeoNet als portal voor alle informatie over geotechniek. Zo snijdt het mes aan twee kanten: GeoNet wordt beter en Geotechniek wordt transparanter.

De overzichtstabel is te vinden op www.geonet.nl/geoforum2/organisaties.pdf